

Edward Hopper, Άνθρωποι στον ήλιο, σελ.19

«Η μεγάλη τέχνη είναι η εξωτερική έκφραση της εσωτερικής ζωής του καλλιτέχνη», Έντ. Χόπερ

- Ποια ιστορία ξεκινά από αυτόν τον πίνακα, από αυτό εδώ το πλάνο;
- Τι θα μπορούσε να συμβεί σε αυτούς τους ήρωες το αμέσως επόμενο λεπτό;»

Ο παρακάτω πίνακας του Αμερικανού ζωγράφου Edw. Hopper είναι ένα από τα έργα της τελευταίας περιόδου της δημιουργίας του. Έργο της ωριμότητας.

Πολλοί είναι αυτοί που ταυτίζουν τους πίνακες του **Έντουαρντ Χόπερ**, με την καθημερινότητα που γέννησε η **καραντίνα**. Οι πίνακες του, κυκλοφορούν σε ηλεκτρονικές εφημερίδες και sites ως μια «ζωγραφική μεταφορά» του **social distancing**. Κανείς δεν κατέλαβε την **απομόνωση του ατόμου μέσα στη σύγχρονη πόλη** όπως ο Έντουαρντ Χόπερ. Εισήγαγε τη σημασία και το βάρος της ύπαρξης του ατόμου στη σύγχρονη μητρόπολη ή στη ζωή της υπαίθρου. Και αυτή η διαδικασία στα έργα του παρατίθεται άμεσα, χωρίς περιστροφές με ευθύ τρόπο.

Τα έργα του Χόπερ είναι σταθερά συγκρατημένα. Παρουσιάζοντας μέρος μιας ιστορίας ή μιας προκλητικής πτυχής. Δίνουν πολλές ενδείξεις, δεν απαντούν όμως κάτι. Αναγκάζουν τον θεατή να ολοκληρώσει την αφήγηση. Αυτό το στοιχείο της τέχνης του είχε σημαντικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη του μεταμοντερνισμού, όπου **ο θεατής έχει σημαντικό ρόλο στην κατανόηση του έργου τέχνης.**

Παρουσιάζει μία ομάδα ώριμων στην ηλικία ανδρών και γυναικών να κάθονται έξω από ένα κτίριο, στις πολυθρόνες τους, υπό το φως του εκτυφλωτικού ήλιου. Απομονωμένοι, ξένοι μεταξύ τους, βυθισμένοι στις σκέψεις και τη μοναξιά, κοιτάζουν πέρα μακριά στο κενό, έχοντας στρέψει τη μία πλευρά τους στους θεατές. Μόνο ένας από αυτούς διαβάζει...

Edw. Hopper, Άνθρωποι στον ήλιο. 1960. Smithsonian American Art Museum.

Τα άτομα που παρουσιάζει ο Χόπερ στα έργα του είναι συνήθως απομονωμένα και αποσυνδεδεμένα από το περιβάλλον τους. Είναι εκδηλώσεις της εστίασης του καλλιτέχνη στη μοναξιά της σύγχρονης ζωής. Η αδράνεια της λεπτομέρειας και το μη μοντελοποιημένο φως της δημοσιότητας σε πολλά έργα δημιουργούν μια ένταση, τραβώντας την προσοχή του θεατή μακριά από το δεδομένο θέμα. Υποδεικνύουν όμως πολλά για τη συναισθηματική του εμπειρία. **Με αυτόν τον τρόπο, το έργο του καλλιτέχνη ενεργεί ως γέφυρα ανάμεσα στο ενδιαφέρον για την καθημερινή ζωή και την εξερεύνηση της διάθεσής τους.**

Χόπερ, Διάλειμμα, 1963, Ιδιωτική Συλλογή. Ένα είδος **σύγχρονης Νόρας**, με τη μορφή μιας γραμματέως ή μιας νοικοκυράς. Ο Χόπερ δεν τη ζωγραφίζει για να αποσαφηνίσει την κατάστασή της αλλά αντίθετα για να εμπλουτίσει τη μορφή και το περιβάλλον της με κάποιο μετέωρο και μυστηριώδες νόημα.

Το Κουκλόσπιτο είναι θεατρικό έργο του **Νορβηγού** θεατρικού συγγραφέα **Χένρικ Ίψεν** με τρεις πράξεις. Έκανε πρεμιέρα στο Βασιλικό Θέατρο της Κοπεγχάγης στις 21 Δεκεμβρίου 1879, ενώ είχε εκδοθεί νωρίτερα εκείνο το μήνα. Το έργο τοποθετείται σε μία νορβηγική πόλη γύρω στα 1879. Το έργο είναι σημαντικό λόγω του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζει τη **μοίρα μιας παντρεμένης γυναίκας**, που τη συγκεκριμένη εποχή στη Νορβηγία δεν είχε τις λογικές ευκαιρίες για προσωπική ολοκλήρωση σε έναν κόσμο κυριαρχούμενο από άνδρες, παρά το γεγονός ότι ο Ίψεν αρνείται ότι ήταν πρόθεσή του να γράψει ένα φεμινιστικό έργο. Εκείνη την εποχή, το έργο προκάλεσε μεγάλη αίσθηση και μία **«θύελλα έντονης αντιπαράθεσης»**, που πέρασε από το θέατρο στις εφημερίδες ανά τον κόσμο και στην κοινωνία.

Το 2006, στην εκατονταετία από θάνατο του Ίψεν, το **Το κουκλόσπιτο** διακρίθηκε ως το πιο πολυανεβασμένο έργο στον κόσμο εκείνη τη χρονιά. Η UNESCO έχει εγγράψει τα αυτόγραφα χειρόγραφα του Ίψεν για **Το κουκλόσπιτο** στο Μητρώο της Παγκόσμιας Μνήμης το 2001, ως αναγνώριση της ιστορικής τους αξίας.

Κατάλογος χαρακτήρων

- **Νόρα Χέλμερ** – η σύζυγος του Τόρβαλντ, μητέρα τριών παιδιών, ζει με τα ιδανικά της γυναίκας του 19ου αιώνα, αλλά εγκαταλείπει την οικογένειά της στο τέλος του έργου.
- **Τόρβαλντ Χέλμερ** – σύζυγος της Νόρας, πρόσφατα προαχθείς διευθυντής τράπεζας, ισχυρίζεται ότι είναι ερωτευμένος με τη σύζυγό του, αλλά ο γάμος τους την καταπνίγει.
- **Δρ. Ρανκ** – πλούσιος οικογενειακός φίλος. Είναι ανίατα άρρωστος και υπονοείται ότι η «φυματίωση της σπονδυλικής στήλης» του προέρχεται από ένα αφροδίσιο νόσημα που κόλλησε από τον πατέρα του.
- **Κρίστине Λίντε** – παλιά φίλη της Νόρας από το σχολείο, χήρα, αναζητά εργασία. Ήταν σε σχέση με τον Κρόγκσταντ πριν από την εποχή του έργου.
- **Νιλς Κρόγκσταντ** – υπάλληλος στην τράπεζα του Τόρβαλντ, πατέρας χωρίς σύζυγο, ωθείται στην απελπισία. Υποτιθέμενος απατεώνας, αποκαλύπτεται ότι είναι παλιός εραστής της Κριστίνε.
- **Τα Παιδιά** – Παιδιά της Νόρας και του Τόρβαλντ: Ιβάρ, Μπόμπι και Εμύ (κατά σειρά ηλικίας).
- **Ανε Μαρίε** – πρώην παραμάννα της Νόρας, που έδωσε τη δική της κόρη σε «ξένους» όταν έγινε, όπως λέει, η μόνη μητέρα που γνώρισε η Νόρα. Φροντίζει τώρα τα παιδιά της Νόρας.
- **Ελένε** – υπηρέτρια των Χέλμερ
- **Ο Πορτιέρης** – παραδίδει ένα χριστουγεννιάτικο δέντρο στο σπίτι των Χέλμερ στην αρχή του έργου.

<https://flix.gr/news/wim-wenders-two-or-three-things-i-know-about-edward-hopper.html>

Ο Βιμ Βέντερς ζωντανεύει τους πίνακες του Εντουαρντ Χόπερ

Πάντα είχα την αίσθηση ότι οι πίνακες του Χόπερ μοιάζουν με σκηνές από ταινίες που δε γυρίστηκαν ποτέ...» / Βιμ Βέντερς

Στο trailer του «Two or Three Things I Know about Edward Hopper» ο Βέντερς μάς καλεί να εξερευνήσουμε τον σαγηνευτικό κόσμο και την πυκνή ατμόσφαιρα του ζωγράφου μέσα από το 3D film-installation κατά το οποίο θα «μάς πει κι 2-3 πράγματα που ξέρει για αυτόν».

«Οι πίνακές του με ιντριγκάρουν να σκεφτώ: Ποια ιστορία ξεκινά από αυτόν τον πίνακα, από αυτό εδώ το πλάνο; Τι θα μπορούσε να συμβεί σε αυτούς τους ήρωες το αμέσως επόμενο λεπτό;»

Ο Βέντερς δεν έχει κρύψει ποτέ τις αναφορές του στην αμερικανική τέχνη. Ο Εντουαρντ Χόπερ έχει σταθεί πολύ μεγάλη επιρροή στο ύφος, την εικόνα και το στιλ των ταινιών του. Από το «**Ενας Αμερικανός Φίλος**» (1977) και το «**Παρίσι, Τέξας**» (1984), μέχρι το «**Το Τέλος της Βίας**» (1997) και το «**Don't Come Knocking**» (2005) η διεύθυνση φωτογραφίας (στήσιμο κάμερας, χρωματική παλέτα, φωτισμοί) δίνει σαφές αισθητικό στίγμα πίνακα του Χόπερ.

Κι αυτό τον κοινό ρομαντισμό - έναν τρόπο να πέφτει το βλέμμα στα αμερικανικά τοπία με τρόπο που η καθημερινότητα φωτίζεται ως κάτι το μυθικό, που θέλεις να επισκεφθείς.

«Υπάρχει ένας κοινός τόπος. Ενας μαγικός κοινός τόπος που συνδέει το σινεμά, τη ζωγραφική, το φως, τους ήρωες και το πώς αφηγείσαι τις ιστορίες τους....»